

Als hondenras erkend:

CHODSKY PES

Qua uiterlijke verschijning doet het ras denken aan de Oud Duitse Herder, maar de Boheemse Herdershond is wat kleiner en lichter gebouwd.

De Raad van Beheer op Kynologisch Gebied heeft onlangs een zestal hondenrassen erkend. Dat betekent dat deze honden in Nederland kunnen meedoen met alle activiteiten die door of vanwege de Raad worden georganiseerd.

ONZE HOND laat u in het kort kennismaken met deze nieuwe hondenrassen.

CHODSKY PES

Het verlenen van een nationale erkenning is geen dagelijks werk bij de Raad van Beheer. Dat hierbij de hoogste zorgvuldigheid in acht wordt genomen, is logisch. Immers, de honden van zo'n voor Nederland nieuw ras 'draaien' daarna volledig mee in de activiteiten en reglementen, in de rechten en plichten. Voor wat betreft het eerste ras in het rijtje van zes (zie kader) hebben we te maken met een zeer oud type hond. Het is al bekend in de middeleeuwen maar wordt eeuwen daarna, in 1984, erkend door de Tsjechische Kennel Club. De Chodský pes is in het land van herkomst weliswaar geen ras dat in de top tien staat maar is, zeker in West en Noord Bohemen, geen onbekende verschijning.

JAN LUCEMBURSKY

Een klein stukje historie is noodzakelijk om te begrijpen hoe de Chodský pes is ontstaan. In West en Noord Bohemen leven de Choden, een Slavische stam, die reeds in 1325 verregaande rechten hebben verkregen van koning Johann von Böhmen, ook bekend als Johann von Luxemburg of Jan Lucemburský. Andere bronnen spreken over verkregen rechten in 1040 en die zou de hertog van Breislav hebben gegeven. Hoe dan ook, die rechten houden onder andere in dat de Choden zich vrij mogen bewegen in de streek aan de zuidwestgrens met Duitsland. Daarnaast mogen zij de opbrengsten van de bossen voor zichzelf

houden en is het hen toegestaan grote honden te fokken en te houden. Allemaal zaken die het gewone Boheemse volk niet zijn toegestaan.

Ook in de middeleeuwen bestaat het 'voor wat hoort wat' systeem en in dit geval betekent het dat de Choden de zuidwestgrens met Duitsland moeten bewaken tegen invallen van Duitse vorstendommen, bijgestaan door hun 'grote waakhonden.'

Na de Hussieten oorlogen in de vijftiende eeuw vervallen weliswaar hun privileges maar de Choden blijven zich onderscheiden door hun kleding, dialect en tradities. En wat ook blijft, zijn hun grote herdershonden, die – als afgeleide van de naam van de stam – *Chodský pes* heet, de hond van de Choden.

TRADITIE

Als de privileges zijn ontnomen rest de Choden nog het beschermen van zichzelf en hun eigendommen; hun honden stammen voor het merendeel uit Boheemse dorpen. De oude taak, de bescherming van have en goed, blijven de honden dus behouden maar ze worden nu ook bij de jacht ingezet. De fokkerij van de Chodský pes is bij een aantal families zelfs traditie geworden. Omdat men onmogelijk alle pups zelf kan houden, worden er honden naar Beieren verkocht. Een logische keuze: Beieren heeft een meer dan 800 kilometer lange grens met Bohemen. De vroegere vijand vormt nu een 'afzetgebied' voor de Chodský pes.

SPRONG IN DE TIJD

We maken een grote sprong in de tijd. In 1984 doet ene Jan Findejs een geïllustreerde oproep, getiteld *Chodský pes*, in het tijdschrift *Pes přítel člověka* (vrij vertaald: De Hondenvriend) om op zoek te gaan naar de oorspronkelijke hond van de Choden. Naar aanleiding hiervan komen er reacties binnen en aan de hand van een relatief klein aantal honden worden de

IN DE VOLGENDE NUMMERS VAN ONZE HOND:

Vostochno Evropeyskaya Ovcharka
 Miniature American Shepherd
 Prazsky Krysarik
 Cão de Gado Transmontano
 Barbado da Terceira

rastypische eigenschappen, het temperament en het uiterlijk vastgelegd, waarmee een nieuw ras wordt gegenereerd. Of misschien is 'een oud ras hersteld' een betere omschrijving. Hondenliefhebbers en dierenartsen hebben meegewerkt om honden te vinden die er hetzelfde uitzien als de oude Chodský pes, zoals die in boeken wordt beschreven. Het is een aantrekkelijke hond die, op het eerste gezicht, doet denken aan de Oud Duitse Herder.

In Nederland loopt men bij de fokkerij al snel tegen het probleem van een veel te smalle fokbasis aan. De Tsjechische kynologie dacht (en denkt?) daar iets luchthartiger over en er zal nog wel wat water door de Moldau vloeien voordat er in Nederland kan worden gefokt op een voldoende brede basis.

Omdat het ras in Tsjechië in 1984 al nationaal is erkend en de honden kunnen beschikken over een door de kennel club nationaal erkende stamboom, kunnen Nederlandse fokkers gebruikmaken van Tsjechische reuen mits de gezondheidseisen niet strijdig zijn met de Nederlandse inzichten en regels.

Wie in Nederland al een Chodský pes met een Tsjechische stamboom heeft kan, na wat administratieve handelingen

De vroegere vijand vormt nu een 'afzetgebied' voor de Chodský pes

én een bezoekje van de chipper, in het bezit komen van een formele inschrijving in het (VR) voorlopig register van het NHSB (Nederlands Honden Stamboek).

EVENWICHTIG KARAKTER

In Nederland wordt een rasvereniging opgericht: de Vereniging Chodský Pes Nederland (VCPN). Zijn de Chodenhonden uit het verleden, volgens de website van de vereniging, honden met een evenwichtig karakter, een sterke gezondheid en een groot uithoudingsvermogen, dan zijn dit ook de wensen voor het nieuwe ras.

De Chodský pes kan op een tentoonstelling in Nederland een nationaal (CAC) kampioenschap winnen. Geen internationaal kampioenschap (CACIB) want het ras is nog niet internationaal (FCI) erkend. ■

